

Slendriánság

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 46. szám, 2019. november 15.

Sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy korunk illiberális értelmiségije gyakran slendrián módon fogalmazzák meg mondandójukat.

Közülük két filmrendező (László Petra és férje, László Gábor) most azzal hozta zavarba a filmkedvelőket, hogy a következő címmel hirdetett meg egy pódiumvitát: *„Túléltük hát, bár igénybe vett”*. (A vetítés és az azt követő vita még nem zajlott le, így a konkrét eseményekről nincsenek információink.)

A megfogalmazás azért problematikus, mert így is lehet érteni a mondatot, meg úgy is.

Ha abból indulunk ki, hogy az ő politikai felfogásuk szerint minden értelmiségi cselekvés csak egy univerzális harc része lehet, amelyben a hősöknek minden pillanatban demonstrálniuk kell a hatalomhoz való viszonyukat, akkor a mondat ezt fogja jelenteni: az illetőket mérhetetlenül igénybe vette a küzdelem, amelyet még az előző rendszer ellen vívtak. Amiért csak az erejükön felül is kitartóknak járó tisztelet övezheti ős fejüket.

Ha azonban azt nézzük, ki is a főszereplője a szóban forgó filmnek (Stefka István), akkor eszünkbe fog jutni, hogy őt speciel anno nem a saját ellenállásába befektetett munka vette igénybe, hanem az akkori hatalom. Az illető ugyanis az előző rendszerben rádiósként a belügyi bennfentességével, simulékony rendőri tudósításaival és olykor Lenin (kétségtelenül hazafias) gondolatainak idézésével tűnt ki a pártállami sajtó egyhangúságából. Ez esetben viszont a mondat csak akkor felelne meg a tényeknek, ha így hangozna: *„Túléltük hát, bár gyakran igénybe vett minket a hatalom”*.

Legyünk megértők: így nem fogalmazhatták volna meg a mondatot, hiszen akkor a mai hatalommal kerülnének bajba. Még azt gondolhatná valaki odafönn róluk, hogy de hiszen ezek sunyi népek, majd később biztosan ránk is ugyanígy fognak panaszkodni, miközben hozzánk meg nem őszinték, egy szóval se jelzik, hogy sok lesz. Keressünk inkább megbízhatóbbakat. Ezt valóban nem kockáztathatták, így marad a slendrián fogalmazás. Ám mivel nekik erős a hitük, ennek a keresztjét egy ideig még egészen biztosan könnyedén cipelni fogják.